

TALMANSKONFERENSENS FÖRSLAG 3/2003 rd

Talmanskonferensens förslag till ändring av riksdagens arbetsordning och av 1 § valstadgan för riksdagen

FÖRSLAGETS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Talmanskonferensen föreslår att riksdagens arbetsordning ändras genom att bestämmelsen om meddelande om att ämbetet som riksdagens biträdande justitieombudsman blivit ledigt kompletteras med ställföreträdare för biträdande justitieombudsmannen. Samma tillägg görs i förteckningen över personval i valstadgan för riksdagen.

I anförandeparagrafen i riksdagens arbetsordning föreslås ett tillägg som gäller generaldirektören för statens revisionsverk.

Förslaget har samband med en proposition med förslag till lag om ändring av Finlands grundlag och vissa lagar som har samband med

den. Bestämmelserna om justitieombudsmannen föreslås bli ändrade så att valet av ställföreträdare för riksdagens biträdande justitieombudsman sker på samma sätt som valet av justitieombudsman och biträdande justitieombudsmän. Regeringen föreslår i sammanhanget ett tillägg till grundlagen som tillåter generaldirektören för statens revisionsverk att närvara och yttra sig i plenum.

I riksdagens arbetsordning görs också en liten teknisk ändring för att reglerna om anmälan till plenum ska bli tydligare.

De föreslagna ändringarna avses träda i kraft samtidigt som ändringen av grundlagen.

MOTIVERING

Nuläge och de föreslagna ändringarna

Systemet med två biträdande justitieombudsmän infördes 1998 och samtidigt slopades systemet med ställföreträdare för biträdande justitieombudsmannen. Nu när byte sker på justitieombudsmannens eller biträdande justitieombudsmannens post har det uppstått situationer där ämbetet som biträdande justitieombudsman saknar innehavare och det därför funnits färre personer som kunnat avgöra ärenden. Konsekvensen blir att klagomålen hopar sig.

Regeringen har berett en proposition där den föreslår en ändring av grundlagen som medger att en ställföreträdare för biträdande justitieombudsmannen väljs för viss tid. Valet föreslås följa samma mönster som valet av justitieombudsman och biträdande justitieombudsman. Detta borgar för att justitieombudsmannens kansli klarar av sin uppgift när byte sker på biträdande justitieombudsmannens post eller en biträdande justitieombudsman är förhindrad att handha sitt uppdrag.

Om grundlagens 38 § ändras som regeringen föreslår i sin proposition måste också 11 § 1 mom. i riksdagens arbetsordning (40/2000) ändras. Momentet har bestämmelser om meddelande om att ämbetet som justitieombudsman eller biträdande justitieombudsman är ledigt och om bedömningen av dem som anmält sig för ämbetet. Talmanskonferensen föreslår att bestämmelsen ändras så att det också ska meddelas när uppdraget som ställföreträdare för riksdagens biträdande justitieombudsman är ledigt och att detta sker på det sätt som talmanskonferensen beslutar.

I propositionen föreslås också att grundlagen kompletteras med en bestämmelse som tillåter generaldirektören för statens revisionsverk att närvara och yttra sig i plenum.

Det föreslagna tillägget till grundlagens 48 § kräver ändring av 50 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning. Momentet reglerar vem talmannen kan ge ordet före andra som begärt ordet. Talmanskonferensen föreslår att företeckningen ska kompletteras med generaldirektören för statens revisionsverk.

Talmanskonferensen föreslår att också 47 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning ändras i detta sammanhang. I momentet föreskrivs det att namnupprop inte verkställs vid ett plenum där riksdagen inte behandlar andra ärenden än munt-

liga spörsmål eller aktuella frågor. Genom tillägg av ordet "endast" görs bestämmelsen exaktare. Det blir då klart att ledamöterna är skyldiga att anmäla sig till plenum när en muntlig frågestund eller en aktuell debatt ingår i ett normalt plenum.

Dessutom bör ställföreträdaren för biträdande justitieombudsmannen föras in i personvalsförteckningen i 1 § 1 mom. i valstadgan för riksdagen (250/2000), alltså den paragraf som anger tillämpningsområdet.

Beredning av förslaget

Ärendet har beretts som tjänsteuppdrag vid riksdagens centralkansli.

Ikraftträdande

De föreslagna ändringarna har samband med de nämnda ändringarna av grundlagen och avses träda i kraft samtidigt som dessa.

Utifrån det ovan anförda föreslår talmanskonferensen med stöd av 6 § 1 mom. 7 punkten i riksdagens arbetsordning

att riksdagens arbetsordning och valstadgan för riksdagen ändras som följer:

1.

Riksdagens beslut**om ändring av riksdagens arbetsordning**

I enlighet med riksdagens beslut, som fattats enligt 52 § 1 mom. grundlagen
ändras i riksdagens arbetsordning av den 17 december 1999 (40/2000) 11 § 1 mom., 47 § 3 mom.
 och 50 § 3 mom. som följer:

11 §

Riksdagens justitieombudsman

När ämbetet som riksdagens justitieombudsman eller som biträdande justitieombudsman eller uppdraget som ställföreträdare för biträdande justitieombudsmannen är ledigt meddelas detta på det sätt som talmanskonferensen beslutar. Valet förrättas efter det att grundlagsutskottet har gjort en bedömning av dem som anmält sig för ämbetet eller uppdraget.

47 §

Anmälan till plenum

Vid ett plenum som hålls för att endast behandla ärenden som avses i 25 eller 26 § verkställs inte namnupprop.

50 §

Anföranden

Tal mannen kan enligt eget övervägande ge en minister, justitiekanslern i statsrådet, riksdagens justitieombudsman eller generaldirektören för statens revisionsverk ordet före andra som begärt ordet.

Detta beslut träder i kraft den 20 .

2.

Riksdagens beslut
om ändring av 1 § valstadgan för riksdagen

I enlighet med riksdagens beslut, som fattats enligt 52 § 2 mom. grundlagen
ändras i valstadgan för riksdagen av den 21 februari 2000 (250/2000) 1 § 1 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Valstadgan för riksdagen tillämpas vid val av riksdagens talman och vice talmän, riksdagens justitieombudsman och biträdande justitieombudsmän samt ställföreträdare för biträdande justitieombudsmannen, riksdagens generalse-

kreterare och generaldirektören för statens revisionsverk (*personval*) samt vid val av utskott, kanslikommission och andra kollegiala organ som väljs av riksdagen (*val av organ*).

Detta beslut träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 4 november 2003

Paavo Lipponen
Riksdagens talman

Seppo Tiitinen
Riksdagens generalsekreterare